

Sygn. akt IV CZ 117/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Kwaśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku B. K.
przy uczestnictwie M. K., J. K., S. K. i J. K.
o stwierdzenie nabycia spadku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 lutego 2014 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania M. K.
na postanowienie Sądu Okręgowego w R.
z dnia 29 listopada 2012 r.

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd drugiej instancji, postanowieniem wydanym na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 i 13 § 2 k.p.c., odrzucił apelację uczestniczki postępowania w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, uznając ją za spóźnioną i nadal nienależycie opłaconą.

Sąd ten ustalił, że drugi z pełnomocników uczestniczki nadał apelację opłaconą kwotą 50 zł, którą Sąd pierwszej instancji odrzucił na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. wobec nieuiszczenia opłaty w wymaganej wysokości 100 zł.

W dniu 30 kwietnia 2012 r. uczestniczka złożyła wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia brakującej opłaty od apelacji, dołączając do wniosku dowód uiszczenia kwoty 50 zł znakami opłaty sądowej.

Postanowieniem z dnia 28 maja 2012 r. Sąd pierwszej instancji przywrócił uczestniczce termin do wniesienia apelacji (k. 725).

W ocenie Sądu drugiej instancji, zastosowanie znajdowała sankcja uregulowana w art. 130² § 3 k.p.c. wobec uiszczenia od apelacji opłaty stałej w niewłaściwej wysokości. Wobec prawomocnego odrzucenia apelacji sąd powinien z urzędu zwrócić uiszczoną opłatę od pierwotnie złożonej apelacji, błędnie uznając za wystarczające uiszczenie tylko brakującej części opłaty. Sąd ten stwierdził nadto, że uczestniczka nie wykazała braku winy w nienależytym opłaceniu apelacji, bo błąd pełnomocnika obciążał uczestniczkę, a zatem nie zostały spełnione przesłanki do przywrócenia terminu do wniesienia apelacji.

W tej sytuacji Sąd odwoławczy odrzucił apelację jako spóźnioną i nadal nienależycie opłaconą.

Uczestniczka wniosła zażalenie na powyższe postanowienie do Sądu Apelacyjnego, za pośrednictwem Sądu drugiej instancji, tj. Sądu Okręgowego.

Sąd Apelacyjny stwierdził swą niewłaściwość i postanowieniem przedstawił zażalenie do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu.

W zażaleniu skarżąca zarzuciła naruszenie art. 130² w związku z art. 149 u.k.s.c. przez błędne przyjęcie daty wszczęcia sprawy jako daty jej zainicjowania w 2007 r., a nie wszczęcia postępowania w instancji, co nastąpiło 24 października 2009 r., a więc po dacie 1 lipca 2009 r. Zarzut naruszenia art. 168 k.p.c. uzasadniono kwestionowaniem przypisania winy pełnomocnikowi w opłaceniu

apelacji kwotą niższą od wymaganej, podczas gdy było to wynikiem niezawinionego zbiegu kilku sytuacji naraz, m.in. utrwaloną wiedzą pełnomocnika co do wysokości opłaty .

Skarżąca wywodzi, że nie rozumie oceny Sądu, iż apelacja jest spóźniona, a w odniesieniu do zarzutu nienależytego jej opłacenia stwierdza, że nakleja kolejny znaczek wartości 100 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zasadnie uznał Sąd drugiej instancji, że – odmiennie aniżeli ocenił to Sąd pierwszej instancji – nie zostały spełnione przesłanki warunkujące przywrócenie terminu do wniesienia apelacji, ponieważ wskazane we wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej przyczyny nienależytego opłacenia apelacji przez profesjonalnego pełnomocnika nie były niezawinione.

Sąd odwoławczy trafnie przyjął, że okoliczności w postaci nie reprezentowania od początku uczestniczki postępowania przez adwokata Z. O. oraz niedostrzeżenie przez tego pełnomocnika i w konsekwencji nieznajomość treści przepisów wprowadzających zmiany w k.p.c. i przepisów określających aktualną wysokość opłaty od apelacji w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, nie świadczyły o wykazaniu przez żalącą braku winy w nienależytym opłaceniu apelacji. Błąd pełnomocnika uczestniczki obciąża samego mocodawcę.

Wobec powyższego, że zasadnie uznał Sąd odwoławczy, iż brak było podstaw w świetle art. 168 k.p.c. do przywrócenia terminu do wniesienia apelacji, co odmiennie, lecz wadliwie uczynił Sąd pierwszej instancji, trafnie ocenił Sąd odwoławczy apelację uczestniczki postępowania jako spóźnioną i odrzucił ją na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 i art. 13 § 2 k.p.c., uznając ją także za nienależycie opłaconą, w terminie otwartym do wniesienia tego środka zaskarżenia.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.